מי השלוח — וירא

וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֵּן לִזְקֻנָיו וְכוּ'. וּמִלַּת "לִזְקוּנָיו" בֵּאֵר אאזמו"ר הַגה"ק זצללה"ה לְעַצְמוּת קַו הִסְתַּכְּלוּתוֹ, כְּלוֹמַר לְאוֹתוֹ הַצִּפּוּי שֶׁהָיָה בּוֹ תָּמִיד מִלְּפָנִים, כִּי זָקֵן הוּא זֶה שֶׁקָּנָה חָכְמָה, וְזֶהוּ "לִזְקוּנָיו" שֶׁקָּנָה הַכָּרָה בְּעֵת הַיְשׁוּעָה אֲשֶׁר מֵעוֹלָם לֹא אִתְמְנַע מִינֵּיהּ תִּקְוָתוֹ, כִּי תָּמִיד הָיָה מְיַחֵל וּמְצַפֶּה לְזֹאת הַיְשׁוּעָה.(סוד ישרים ראש השנה ס"א,ס"ב,ס"ד)

וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי יָלַדְתִּי בֵן לִזְקֻנָיו וְגוֹ'. בַּזוה"ק (ויחי רמ"ט.) ר' יִצְחָק פָּתַח וְאָמַר "מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת ה' יַשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ" הַאי קְרָא אוּקְמוּהָ אֲבָל מַהוּ "יְמַלֵּל" יְדַבֵּר מִבָּעֵי לֵיהּ וְאִי תֵּימָא דְּאוֹרְחֵיהּ דְּקְרָא הָכֵי הוּא דְּהָא קְרָאֵי אִינּוּן הָכִי, לֹא, דְּכֻלְּהוּ לְאַחֲזָאָה מִלָּה קָא אַתְיָין אוֹף הָכָא לְאַחֲזָאָה מִלָּה קָא אַתְיָין "מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת ה'" כְּדִכְתִיב "וְקָטַפְתָּ מְלִילוֹת בְּיָדֶךָ" וְכוּ'. בֵּאֵר בָּזֶה אאזמו"ר הַגה"ק זצללה"ה כַּוָּנַת הַזוה"ק שֶׁכָּתַב וְאִי תֵּימָא דְּאוֹרְחֵיהּ דְּקְרָא הָכֵי הוּא וְכוּ' הַיְינוּ כְּמוֹ שֶׁמָּצִינוּ גַּבֵּי אַבְרָהָם שֶׁנֶּאֱמַר "מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה" וְלֹא נֶאֱמַר שָׁם מִי דִּבֵּר לְאַבְרָהָם, עַל זֶה אָמַר לֹא דְּכֻלְּהוּ לְאַחֲזָאָה מִלָּה קָא אַתְיָין, הַיְינוּ שֶׁרוֹמֵז שָׁם נַמִּי בְּמִלַּת "מִלֵּל" כְּדִכְתִיב "וְקָטַפְתָּ מְלִילוֹת בְּיָדֶךָ", הַיְינוּ שֶׁעֲדַיִן לֹא אָחַז הַיְשׁוּעָה בְּיָדוֹ מַמָּשׁ, כְּלוֹמַר הֲגַם שֶׁהֶאֱמִין אַבְרָהָם אָבִינוּ ע"ה הֵיטֵב בְּהַשי"ת שֶׁיְקַיֵּם הַבְטָחָתוֹ וְיִתֵּן לוֹ זֶרַע מִכָּל מָקוֹם לֹא הָיָה עֲדַיִן הַבְּטוּחוּת בְּלִבּוֹ כָּל כָּךְ חָזָק כְּמוֹ אִם הָיָה אוֹחֵז הַיְשׁוּעָה בְּיָדוֹ מַמָּשׁ, וְלָזֶה לֹא נֶאֱמַר שָׁם מִי דִּבֵּר לְאַבְרָהָם כִּי בִּבְחִינַת דִּבּוּר כְּבָר הָיָה אֶצְלוֹ הַיְשׁוּעָה, אֲבָל שֶׁיִּהְיֶה אֶצְלוֹ הַיְשׁוּעָה בִּבְחִינַת מִלֵּל כְּדִכְתִיב "וְקָטַפְתָּ מְלִילוֹת בְּיָדֶךָ", הַיְינוּ שֶׁיֹּאחַז אוֹתָהּ מַמָּשׁ בְּיָדוֹ זֹאת לֹא הָיְתָה עֲדַיִן אֶצְלוֹ, וְזֶה שֶׁמַּסִּיק הַזוה"ק אוֹף הָכָא לְאַחֲזָאָה מִלָּה קָא אַתְיָין "מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת ה'" כְּדִכְתִיב "וְקָטַפְתָּ מְלִילוֹת בְּיָדֶךָ", הַיְינוּ שֶׁכֵּן הוּא נַמִּי בְּכָל הַיְשׁוּעוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל הֲגַם שֶׁיִּשְׂרָאֵל הֵמָּה מַאֲמִינִים בְּנֵי מַאֲמִינִים וּמַרְגִּישִׁים תָּמִיד הַיְשׁוּעָה בְּעֹמֶק לִבָּם, אָכֵן שֶׁהַבְּטוּחוּת יִהְיֶה אֶצְלָם מַמָּשׁ כְּמוֹ הַבְּטוּחוּת שֶׁיִּהְיֶה אי"ה בְּעֵת הִתְגַּלּוּת הַיְשׁוּעָה בְּפֹעַל מַמָּשׁ זֹאת אִי אֶפְשָׁר.(סוד ישרים ראש השנה ס"ט)